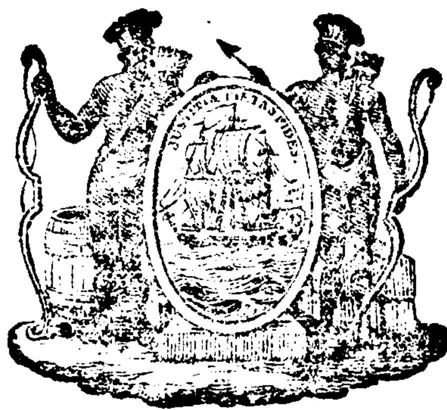
N°. 15. A°. 1834.

VRIJDAG, DEN 21den FEBRUARIJ.

NIEUWE SURINAAMSCHE COURANT EN LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Gouvernements Secretarij.

Den 18 *Februarij* 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 17den dezer, n°. 166/142, is bepaald en vastgesteld:

a.) Dat de Commissie tot aanneming en beoordeeling der aangiften van verkochte Dram en Malassie, en der revenuen van Houtgronden, voorgeschreven bij art. 3 der Publicatie van het voormalig *Hof van Politie en Crimineele Justitie*, van 1/10 Maart 1824 (Gouvernements-blad van dat jaar, n°. 5), zal bestaan:

Uit den Administrateur van Financien, als *Voorzitter*, — en

Uit de *Leden* van den Kolonialen Raad, de Heeren:

G. C. B. WEISSENBRUCH, en

S. DE LA PARRA.

b.) Dat dezelve Commissie vergaderen zal gedurende den loop der aanstaande maand April, en wel telken Vrijdag, des voormiddags van 9 tot 12 uren, in het Locaal van het voormalig Gemeente Bestuur, te beginnen met Vrijdag den 4den April eerstkomende.

Strekkende deze aankondiging, om elk een iegelijk, wien zulks mogt aangaan, daarmede bekend te maken.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

De Geestenbezweerder.

In de voorsteden van *Genève*, vindt men nog sommige waarzegsters, die maar al te veel steun en aanmoediging vinden in de ligtgeloovigheid der dorpelingen uit den omtrek, en zelfs van vele voorname vrouwen in de stad. Eene mijner nichten, die daar in de nabijheid woonde, stelde een blind vertrouwen in die voorgewende wetenschap. Sedert lang, had zij hoegenaamd geene tijding ontvangen van haren zoon, die bij het *Fransche* leger diende. Zeer bekommerd over zijn lot, besloot zij, de toovenaarster van het oord te raadplegen: ik verzelde haar. Men leidde ons binnen bij eene nog jonge vrouw, van eene rijzige, fraaije gestalte, met blond haar en blaauwe oogen. Ik kon eerst niet gelooven, dat het de waarzegster was, die wij zochten: ik had mij haar geheel anders voorgesteld, en gedacht, een oud besje te zullen zien, met een gerimpeld, bleek gelaat, een' tandeloozen mond, eene spitse kin, en eenige grijze haren, die men, ware het noodig geweest, had kunnen teilen. Ik bleef niet lang in de onzekerheid. De waarzegster bragt haar wonderdadig rad in beweging, en verzekerde ons weldra, dat de jongeling, over wiens lot wij ons bekommerden, in volmaakten welstand was; ja zelfs, dat wij eerstdaags eenen brief van hem te wachten hadden. Reeds den derden dag, ontvingen wij werkelijk dien brief. Mijne nicht was uitgelaten van vreugd, maar gaf geenerlei blijk van verwondering: de voorzegging van ISAURA was, in haar oog, zoo geloofwaardig als het evangelie. Onze bezoeken in de naauwe, donkere straat, die het meisje bewoonde, werden dikwerf herhaald, en, van lieverlede, ontstond er tusschen ons en ISAURA eene soort van vertrouwelijken omgang. Hoewel zij, in den eersten opslag, iets deftigs en stroefs in haar voorkomen had, was ISAURA, als men haar nader leerde kennen, zoo kinderlijk vrolijk, als aangenaam en belangrijk in hare gesprekken. Zij had eene goede opvoeding genoten, en hield zich liever bezig met het lezen van goede *Italiaansche* schrijvers, dan met de voorzeggingen van NOSTRADAMUS. Ik kon uren achtereen naar haar luisteren, en moest mij dikwerf verwonderen over de minachting, die zij voor haar beroep toonde.

Eens zouden we te zamen een togtje op het meer doen. Wij namen leeftogt mede, en plaatsten ons in een klein visschers vaartuig. In lang had ik geen natuurtooneel aanschouwd, zoo prachtig en grootsch: aan de eene zijde het *Jura* gebergte, aan de andere het *Alpische*, voor ons in het verschiet den *Mond-blanc*; en, bij dat alles, de schitterende pracht der rijzende zon boven het meer, hetwelk, van alle kanten, door de heerlijkste lustverblijven omgeven was. Digt bij het fraaije stadje *Thonon*, stapten wij aan wal, en kwamen weldra aan eene kluizenaarshut, die in het midden van een boschje als verscholen lag. Het huisraad was eenvoudig; de bewoner, een oud man, omhelsde ISAURA, en heette ons, met ongemeene hartelijkheid welkom. Een oogenblik daarna, zag ik, dat het arme meisje hem eene beurs in de hand drukte; de grijsaard nam ze met onverschilligheid aan, en ISAURA's oogen stonden vol tranen.

Wij bragten er den dag door; en toen wij, des avonds, naar het meer terugkeerden, nam de grijsaard mij onder den arm, en wij gingen vooruit, terwijl mijne nicht en ISAURA ver achter ons bleven. Ondanks zijnen zeventigjarigen ouderdom, bezat ALBERTI nog al het vuur der jeugd: ik stond verbaasd over de menigte schrandere aanmerkingen, die hij mij al gaande weg mededeelde. Ook ontviel hem, met betrekking tot zijn vorig leven, nu en dan een enkel woord, hetwelk, in de hoogste mate, mijne nieuwsgierigheid wekte. « Gij komt mij voor, een vreemdeling te zijn," sprak ik eindelijk, niet zonder vrees, dat hij mij die poging, om van zijne lotgevallen iets meer te vernemen, als eene onbescheidenheid zou toerekenen. De grijsaard fronste de wenkbraauwen; een oogenblik daarna, hernam hij: « ja, jongman, ik ben geboren in *Kalabrië*, in 17**. Zonderlinge omstandigheden hebben mij genoodzaakt, om mijn vaderland te verlaten; maar dat is eene geschiedenis, die ik u op een' ander' tijd wil verhalen. Kom nog eens weder."

Dat was juist, wat ik wenschte. Een en andermaal bezocht ik ALBERTI; maar hij scheen niet genegen, om van zijne lotgevallen op te halen, en ik durfde hem zijne belofte niet herinneren. Eens, evenwel, dat ik hem in eene zeer droefgeestige stemming vond, en hij, meer dan anders, behoefte scheen te hebben, om zijnen boezem lucht te geven, bragt hij mij naar eene eenzame plaats, en verhaalde mij het volgende.

« Van mijne jeugd af," sprak hij, « hield ik mij bezig met de kunst om menschen te bedriegen. Te *Napels*, had ik mij, als geestenbezweerder, eenen grooten naam verworven. Mannen en vrouwen van den hoogsten rang kwamen mij raadplegen. Ik werd schatrijk, maar, ten laatste, zelf het slagtoffer van mijne kunst. Ten gevolge van een droevig voorval, zag ik af van dat misdadig beroep. De Markgraaf van B... was een groot voorstander der verborgen' wetenschappen: hij noodigde mij bij zich, en weldra verwierf ik zijn gansch vertrouwen. De Heer van B... had twee zonen: GIOACHINO, die de erfgenaam van zijn titel, regt en zijne bezittingen moest zijn; en LUDOVICO, die ridder van *Maltha* geworden, en voor de krijgsdienst bestemd was. De twee broeders leefden in de beste verstandhouding, zoo het scheen. GIOACHINO was opgevoed met de jonge MARIA, zijne nicht, de eenigste erfgenaam van den rijken Graaf van G....; zijn huwelijk met dat meisje was wederzijds bij de familien bepaald, ten einde de onnoemelijke bezittingen van beide tot één geheel te maken. Hoewel door geene vurige, hartstogtelijke liefde verblind, hadden de jeugdige verloofden elkander toch heimelijk trouw gezworen. Alles was voor de bruiloft gereed, en binnen weinige dagen zou men de gelieven naar het altaar leiden, toen GIOACHINO, op zekeren morgen, plotseling vermist werd. De avond viel, en nog wist men niet, wat er van hem geworden was. Ieder deelde in de bekommering der familie, en van LUDOVICO vooral, die de hevigste smart aan den dag legde. Den volgenden morgen, zond de Markgraaf van B.... zijne bedienden overal heen, om berigten van zijnen zoon in te winnen; doch al wat zij vernemen konden, was, dat men GIOACHINO, daags te voren, naar het strand had zien gaan: men giste, dat *Barbarijsche* roovers, die de kusten onveilig maakten, hem hadden weggevoerd. Aanstonds rustte de Heer van B... eene sloep uit, en stak met LUDOVICO in zee, om zijnen zoon te zoeken. Door het aanbod van een aanzienlijk losgeld, hoopte hij de kapers te zullen bewegen, om hunnen gevangenen vrij te laten. Vader en zoon hadden reeds lang het rooverschip in het gezigt gehad, en waren op het punt, om het te bereiken, toen zij door een' stormbui verzeild raakten. Wanhopend keerde de Heer van B... in de haven terug. Waar bleef de kaper? Kwam hij om in de golven? Men weet het niet. De Heer van B... zond om berigten naar de *Barbarijsche* kust, maar

kon, aangaande het lot van zijnen zoon, niets vernomen."

« Twee jaren waren er in nuttelooze navorschingen gesleten; LUDOVICO zelf had een gedeelte van *Italië* doorgereisd, om zijnen broeder op te sporen. Intusschen vond de Markgraaf van B..., in de deugden van zijnen tweeden zoon, nog eenige troost over het verlies van GIOACHINO. Ook de jonge Gravin MARIA scheen getroffen door zijne braafheid en ouderliefde, doch kon, evenwel, den heimelijken afkeer niet overwinnen, dien hij haar inboezemde, en waarvan zij zelve geene reden wist te geven. In het eerste huwelijksontwerp te leur gesteld, besloten de beide familiën, MARIA's hand nu aan LUDOVICO te schenken. In het eerst, verheugde deze zich over dat voorstel. Hij was niet ongevoelig voor de schoonheid zijner nicht. Evenwel, hij wees het aanbod van de hand: welligt, sprak hij, leefde zijn broeder nog, en mogt die eenmaal terugkomen, dan zou hij zich hoogst ongelukkig rekenen in het bezit van een meisje, op hetwelk zijn broeder regtmatiger' aanspraak had, dan hij. Tevens spoorde hij zijnen vader aan, om toch nieuwe pogingen ter ontdekking van GIOACHINO's wedervaren in het werk te stellen. Die pogingen bleven vruchteloos: er verliepen nog twee jaren, en GIOACHINO kwam niet terug. Ouders en nabestaanden vernieuwden thans hun aanzoek bij LUDOVICO, tot hij eindelijk toegaf. Maar onverwacht verklaarde de jonge Gravin zich tegen die verbindtenis: altijd hoopte zij, haren GIOACHINO nog eens weder te zien. De geheimzinnige sluijer, die zijn lot bedekte, had *Maria's* genegenheid voor dien jongeling slechts te meer opgewekt."

« Toen kwam ik op het denkbeeld, om te beproeven, of ik door mijn kunstvermogen 's meisjes tegenstand verwinnen kon. Op zekeren morgen, begaf ik mij naar LUDOVICO, en deelde hem mijn ontwerp mede. Schoon met moeite, gaf hij toch eindelijk zijne toestemming. Den volgenden avond, riep ik de beide familiën bijeen, in eene benedenzaal van het kasteel, bij flaauw fakkellicht. Het somber aanzien van die zaal; hare zwarte, gottische vensters; de vreemde werktuigen, die ik op eene groote eikenhouten tafel, vóór mij, had uitgestald: dat alles had iets plegtigs, hetwelk volkomen overeenstemde met hetgeen er gebeuren moest. Nadat ik, door het uitspreken van eenige onverstaanbare woorden, verzeld van de allerzonderlingste gebaren, de verbeelding mijner toeschouwers op het hoogst gespannen had, riep ik GIOACHINO's geest, tot driemaal, op. Eindelijk verschijnt hij, en treedt, van het uiterste einde der zaal, voorwaarts, doch langzaam, en als gebukt onder het gewigt van zijn lijden, zijne kleeding was die van eenen *Afrikaanschen slaaf*: het bloed stroomde uit eene diepe wonde aan den hals. Al de toeschouwers rilden van ontzetting. Ik rigt het woord tot GIOACHINO, en vraagt hem, of hij niet gevangen is genomen door *Barbarijsche* roovers; of hij niet door hunne slagen is omgekomen. Hij antwoordt met een hoofdknikken, terwijl hij, met de hand, naar zijne wonde wijst. « Is er nog iets op aarde," ging ik voort, « waarom gij het leven betreurt?" Hij schudde met het hoofd, en liet eenen ring vallen: het was die van zijne bruid, van de jonge Gravin. De gansche vergadering stond verplet; en zoo hevig was de uitwerking der verschijning op MARIA, dat zij in onmagt viel, en, nog dienzelfden nacht, door eene felle koorts werd aangetast. Men begon voor haar leven te vreezen. Toen ik het lieve meisje in dien treurigen toestand zag, deed ik mij zelven scherpe verwijtingen, dat ik de oorzaak van haar lijden was; evenwel, zij herstelde eindelijk, en die heillooze verschijning wischte zich langzamerhand uit haar geheugen..."

« ... MARIA kon nu geene bezwaren meer aanvoeren tegen haar huwelijk met LUDOVICO: hij had haar zoo vele bewijzen van verkleefdheid en van bekommering, gedurende hare ziekte, gegeven, dat zij haren vroegeren afkeer schier geheel had vergeten. Ten laatste, gaf zij hare toestemming. Hunne echtvereeniging werd luisterrijk gevierd; het bal was prachtig. Maar de gasten waren niet weinig verwonderd, op het zien van een' monnik, die, klein van gestalte, en het kleed dragende der orde van ST. FRANCISCUS, LUDOVICO en zijne jeugdige gemalin overal op den voet volgde. Men vroeg elkander gestadig, wat hij bij zulk eene feestviering te doen had? Het was reeds laat; het bal was geëindigd; men begaf zich naar eene andere zaal, waar het gastmaal was aangeregt, en zette zich aan tafel. Ofschoon ongenoodigd, nam de monnik plaats tegenover LUDOVICO, wien hij met vorschende blikken aanstaarde. Ieder gaf zwijgend zijne verbazing te kennen, en de maaltijd was tamelijk treurig. Om de vrolijkheid wat op te wekken, stelden sommige gasten *toasten* in op het aanstaande geluk der echtelingen. Toen de beurt kwam aan den *Franciskaner* monnik, rees hij met deftigheid van zijnen stoel, nam een' beker op; en het woord rigtende tot LUDOVICO, verzocht hij hem, de gezondheid te drinken van *Gioachino*. LUDOVICO aarzelde: hevig was zijne ontroering. « Zoo gij weet, wat er van mijnen ongelukkigen GIOACHINO geworden is," *sprak* de Heer van B..., dobberend tusschen vrees en hoop, « spreek dan; maak een eind aan de wreede kwelling eens vaders, die hem reeds zoo lang heeft beweend." De monnik gaf op dat verzoek geen antwoord. De oogen steeds gevestigd op LUDOVICO, scheen hij te wachten op hetgeen deze doen zou... LUDOVICO stond eindelijk op. « Aan de nagedachtenis van GIOACHINO," riep hij uit. « De Hemel geve, dat onze scheiding niet voor eeuwig zij!" Naauwelijks heeft hij uitgesproken, of een bloedig spooksel verschijnt aan den ingang van de zaal; en, en LUDOVICO met den vinger aanwijzende, « ziet daar mijnen moordenaar!" zegt het, en verdwijnt. LUDOVICO stort neder, als door den bliksem getroffen. Men bragt hem naar zijne kamer, waar hij kort daarop den geest gaf."

« Het geslacht van den Markgraaf van B... is uitgestorven. Men heeft van GIOACHINO niets verder vernomen; doch, achttien maanden omtrent na die gebeurtenis, vond men, bij het doorzoeken van een' der kelders van het kasteel, een menschelijk geraamte. MARIA was sedert lang van smart bezweken."

Hier eindigde de grijsaard zijn verhaal.

Men begrijpt ligt, dat hij het zelf was, die, in het gewaad van een' *Franciskaner* monnik, het spook ten tweeden male had opgeroepen. Wat mag toch zijn doel zijn geweest? Volgens hetgeen ik later uit algemeene geruchten vernam, schijnt het, dat er tusschen den geestenbezweerder en LUDOVICO, eenige dagen voor het huwelijk, eene hevige woordenwisseling had plaats gehad, waarvan de eigenlijke oorzaak altijd een raadsel is gebleven. ALBERTI, die den jongen Graaf, sedert lang, van broedermoord verdacht hield, had zich willen wreken. Het gelukte hem maar al te wel!... Hij zelf werd, ten onregte, zoo men zegt, beschuldigd van medepligtigheid, en genoodzaakt tot vlugten. De arme ISAURA, die alles had opgeofferd, om haren vader te volgen, zag zich gedoemd tot het vernederend beroep van waarzegster, om den behoeftigen grijsaard te ondersteunen.

(*Iris.*)

De geredde Onschuld of het offer van den Hartstogt.

FLORENTIN zoude een jongeling van de voortreffelijkste hoedanigheden zijn geweest, zoo niet de neiging tot wellust te veel vermogen op hem hadde gehad. Hij zoude zich hebben laten pijnigen, maar zijnen vriend niet verraden, noch zijnen evenmensch gelasterd hebben. Daarentegen, de deugd van een meisje te ondermijnen; die des noods door listen, eeden en huwelijks-beloften te onder te brengen — dat hield hij juist niet voor ongeoorloofd. Zijn hart, dat waarlijk goed was, had hieraan minder deel, dan de kwade voorbeelden en het gebrek aan beteugeling zijner zinnelijke driften. — Eens had hij in een naburig dorp een jong meisje opgespoord, welks eenige rijkdom in uiterlijke bekoorlijkheid en een onbevlekte naam bestond. Na herhaalde aanvallen was hij in zijne kunst van bedriegen, en in het voorstellen van geveinsde liefde, zoo ver gekomen, dat de onervarene, door vleijerijen van allerleijen aard bedwelmde kleine, hem op zekeren avond eene geheime bijeenkomst in het nabij gelegen boschje toestond.

Zeker van zijne overwinning, verbreidde FLORENTIN met vurig verlangen den gewenschten avond. Reeds schitterenden de toppen van het naburig bosch, werwaarts FLORENTIN juist henen wilde snellen. Terwijl hij buiten de deur trad, hield juist een wagen met eene kist voor hem stil. » Vader!" riep de jongere broeder, die naast FLORENTIN stond: » vader! wilde dieren! nu zal ik toch weder wat nieuws te zien krijgen!" Weemoedig antwoordde de voerman: » Hoe gelukkig zoude ik zijn, indien het waarheid was, hetgene gij zeidet, jongeheer!" FLORENTIN ontzette bij die woorden, en toefde nog eenige oogenblikken.

Intusschen haalde de voerman een brood, wierp het door eene opening in de kast, en bragt zijne paarden weg om die te voederen en te doen uitrusten. Nu ging FLORENTIN nieuwsgierig bij de kast; maar hoe verbaasd stond hij, toen hij door de opening in dezelve eene naakte vrouwelijke gedaante ontwaarde, die het haar toegeworpen voedsel met de tanden van een scheurde, en dan gretig verslond. Hare groote blaauwe oogen, wier vuur echter verdoofd was, haar schitterend blank vel, hare welgeschaarde witte tanden, hare als in eene vorm, gegotene figuur deden hem, als kenner, een schepsel ontwaren, dat PRAXITELES tot een model der bevalligheden zoude hebben kunnen dienen. » Vader," riep hij uit, » welk een gezigt!" — Hier kwam de voerman uit den stal terug; men omringde hem, en verzocht dringend om oplossing van dit raadselachtig verschijnsel.

De voerman verhaalde: » Zij, die deze kast bewoont — dat wat gij voor een wild dier hield — is mijne ongelukkige zuster. Het ***sche Regiment lag bij ons in het winterkwartier, en ons huis werd den vaandrig ** tot woning aangewezen. Hij was — op FLORENTIN wijzende — zoo als gij, jong, schoon, welgemaakt, maar tevens de laaghartigste, vurigste verleider. Mijne zuster prijkte destijds, als eene jonge roos, met de eerste lieftalligheden der jeugd, en daar haar hart nog onbedorven was, kon zij niet gelooven, dat een ander in den vaandrig sloeg. Deze werd van haar gezelschapper weldra haar vriend, en vervolgens haar beminde. Langen tijd konde hij, in spijt van alle vleijerijen, zijn laag oogmerk niet bereiken, tot dat eindelijk in het uur der verrassing, na herhaalde eeden van eene eeuwige trouw en na de heiligste beloften van een plegtig huwelijk, de krijgsman de door deugd en godsdienst opgetrokkene bolwerken vernielde, en over de ongelukkige zegevierde. Kort daarna werd het vrede; het ***sche Regiment trok naar huis. De vaandrig ** nam zijn afscheid als Kapitein, en trouwde, in spijt van beloften en eeden, eene andere, terwijl mijne zuster de gevolgen van den omgang met den trouwloozen begon te bespeuren."

» Het ongeluk mijner zuster wierp mijne ter neder gebogene ouders op een uitterend ziekbed. Door deze droevige omstandigheden was ons huisselijk genoegen gestoord en ons tijdelijk geluk vernield. Aanvankelijk bezorgde ik mijner zuster de noodige kleeding, maar zij verscheurde dezelve, zoodra men haar die aantrok; en zij zoude in weinige dagen den geheelen voorraad van kleederen van eenen Vorst hebben verscheurd, bijaldien men haar die gegeven had. Ik klaagde mijnen nood aan de Overheid, en moet slechts blijde wezen, dat het krankzinnigen-huis te R. de beklagenswaardige krankzinnige, tegen betaling van ƒ80, voor jaarlijksche verplegings-kosten, wil opnemen."

Hier zweeg de voerman, en zijne toehoorders wischten de tranen uit de oogen. » God!" zeide de vader, » doe mij niet zoo ongelukkig worden, een monster, dat

haar dien vaandrig gelijkt, onder mijne zonen groot te brengen!"

FLORENTIN was diep ontroerd. — Hoe had hij na zijn onedel voornemen nog getrouw kunnen blijven en de deugd van zijn onschuldig meisje verwoesten! — Met snelle schreden spoedde hij zich naar het boschje, waar het door Gods vinger geredde slagtoffer hem reeds verbeidde. Innig aangedaan viel hij haar te voet, en bekende zijne misdadige bedoelingen op hare eer. »Haat mij," riep hij uit, »lief meisje! haat mij, want mijne oogmerken omtrent u waren niet zuiver — ik wilde u ongelukkig maken! God heeft verwonderlijk over uwe onschuld gewaakt." Hier verhaalde hij de geschiedenis van de kar. — »God!" riep het meisje uit, »in welk gevaar ben ik geraakt! o Laat ons dezen oogenblik tot de onzen wederkeeren! Wat is liefde, indien rede en deugd haar niet leiden? Dank, o God! voor deze redding op den rand des afgronds en der diepste ellende! — Hier, FLORENTIN! is langer verwijlen misdaad. Nimmer, dan onder het oog der mijnen, zult gij mij weder zien!" — Beide ontvloden zij het gevaarvolle bosch. — Nu eerst begon FLORENTIN de geredde opregt te beminnen — en deze liefde geleidde hen beide naar het altaar.

(*A. L. Maandschrift.*)

Voetreis van den Engelschen Kapitein COCHRANE.

De Kapitein COCHRANE had zich voorgenomen, te voet, eene reis rondom de wereld te doen, en dat zonderling voornemen heeft hij gedeeltelijk ten uitvoer gebragt. Niemand, buiten hem, heeft ooit zoo veel dienst van zijne beenen gehad. Zijne landgenooten denken iets wonderschoons te hebben verrigt, als zij twee of drie weken hebben besteed, om den schilderachtigen heuvel van *Ben-Lormond* te beklimmen, en *Loch-Ketturin* rond te gaan. Op het eind van het jagtsaizoen, en bij de maaltijden, die er dan plaats hebben, hoort men meermalen een' der gasten zich beroemen, dat hij veertig of vijf en veertig mijlen (vijftien uren gaans), in één heeft afgelegd; eenen afstand, gelijk aan dien van *Edimbur* naar *Glasgow*. Dat zijn van die dappere bedrijven, waar men levenslange eer mede behaalt, en welke een grootvader met zelf behagen vertelt aan zijne kleinkinderen, die zich in het hoekje van den haard om zijnen stoel dringen: en nogtans, wat is eene reis van 45 mijlen, in vergelijking met eenen togt van 20,000 mijlen (bijna 7000 uren), door den Kapitein COCHRANE gedaan?

Die onverschrokken voetganger ging *Frankrijk*, *Duitschland*, *Pruissen*, *Rusland*; *Tartarije* en *Siberië* door tot *Ochotsk* (*), hij trok vervolgens naar *Kamschatka*, en wandelde dat schiereiland rond. Toen hij daarop de *IJszee* bereikt had, en, bij gebrek aan vast land, niet verder kon, ging hij terug, insgelijks te voet. De *Engelsche* wandelaars, die de noordspits van *Schotland* hebben bezocht, keeren van daar, opgeblazen van hoogmoed, naar huis, en zien u aan, als wilden zij zeggen:

« *Al wat de mensch vermag, dat heb ik stout volvoerd!*"

Maar hunne reis ware voor den Kapitein COCHRANE, ten hoogste, het werk van veertien dagen geweest.

Wat intusschen vooral opmerkelijk is: hij was, op zijne voorbeeldelooze togten alleen. Eerst had hij aan de Admiraliteit het voorstel gedaan, om te voet de zandwoestijnen van *Afrika* door te trekken, ten einde MUNGO PARK op het spoor te komen. Maar, daar dit voorstel geen' ingang vond, wilde hij de eeuwige ijsklompen van *Siberië* in oogenschouw gaan nemen. Hij trok op weg, zonder geld, zonder vriend, zonder bescherming, niets bij zich hebbende, zoo als het liedje zegt, « dan een « vrolijk hart."

Het kan onmogelijk anders, of zulk eene vastheid van wil moet ieders verwondering gaande maken. De Kapitein COCHRANE zeide: ik zal eene reis rondom de wereld doen: ik zal *Europa* en *Azië* doortrekken: ik zal vervolgens naar *Amerika* oversteken: en van de *Behringsstraat* af, zal ik dat wijduitgestrekte werelddeel in zijne geheele lengte doorloopen, tot kaap *Hoorn* toe. Met dat ontwerp hield hij zich gestadig bezig, en niets, dat er hem van af kon trekken. De storm mogt zich rondom hem verheffen, glimlagchend zag hij eens op, en vervolgde zijnen weg: de zon mogt op den middag hare brandende stralen op hem nederschieten, hij wischte zich het zweet van het aangezigt, maar stond niet stil; de roovers mogten hem aanvallen, hem uitkleeden, zoodra hadden zij hem niet verlaten, of naakt, zonder schoenen, die hem tegen de steenen en keijen, zonder kousen, die hem tegen de doornen en distelen konden beschermen, nam hij vrolijk de reis weder aan. De vermaken der groote steden, de prachtige kasteelen der aanzienlijken, waar hij steeds een gul onthaal genoot, waren naauwelijks in staat, om hem twee of drie dagen op te houden: hij wendde het oog naar de ijsschotsen van het *Noorden* en vervolgde zijnen togt; de woonsteden der menschen verdwenen van lieverlede: de sneeuw en het wild gedierte, de stilte en de eenzaamheid werden weldra zijne eenigste gezellen; het verwijderd gedruisch der zamenleving bereikte zijn oor niet meer, en hij stapte door.

Heeft de Kapitein COCHRANE den aardbol niet rondgereisd, het is zijne schuld niet: hij kon geene scheepsgelegenheid vinden, om uit *Azië* te komen. Het was zeker, om zich over dat ongeval te troosten, dat hij eene *Kamschadaalsche* vrouw trouwde. Na de voltrekking van dat huwelijk, wilde hij naar *Engeland* terugkeeren. Maar terug te keeren, en slechts negen duizend mijlen (drie duizend uren) te hebben afgelegd, kwam hem al te onbeduidend voor: hij deed dus eerst nog een uitstapje naar de grenzen van *China*, hetgeen hem nog eene gezonde beweging van eenige duizende mijlen meer verschafte.

Onze held was noch een geleerde, noch een man van uitstekend vernuft; maar hij had gezond verstand, zoo veel als noodig was: daarom is dan ook het werk, dat hij geschreven heeft, de beste reisbeschrijving, die er van *Rusland*, *Tartarije*, *Siberië* en *Kamschatka* ooit bestaan heeft. (*Iris.*)

(*) Eene stad in *Siberië*, nagenoeg 560 mijlen noordoostelijk van *Irkutsk*.

Heldhaftige Menschlievendheid.

In de Mijn der *Cosselten*, in de Zuidelijke Nederlanden, ontlastte zich op den 14^{den} April 1830, eensklaps een onderaardsche bergstroom in de groeve, waar de ladders stonden, zoodat de bergwerkers, die onder in de Mijn werkzaam waren, alle hoop van redding verloren. Op de bede van den Directeur, daalde *Jacques Philippe Leleux* bergwerker, met zekeren *P. J. Castiau* in den bak tot eene diepte van zestig Nederlandsche ellen in de Mijn neder. Hier tracht te hij aan den stroom eenen uitweg ter zijde te bezorgen, en met een vertoonden zich dwars door den vloed twee Mijnwerkers; *Leleux* grijpt den eene bij de kleederen, en plaatst hem bij zich in den bak. De ander wordt door de kracht van den stroom medegevoerd en verdwijnt voor immer in den afgrond. *Leleux* brengt den geredde boven, en laat zich voor de tweede reize neder. Nu vindt hij zijne ongelukkige kameraden, die zich in doodsangst naar hem toedringen. Zeven grijpt hij er, en men begon de bak reeds op te halen, wanneer hij nog een achtsten ontdekt. Hij vat dezen nog bij de kleederen, en houdt hem met zijnen krachtigen arm vast, tot hij ook hem met de anderen in het daglicht heeft terug gebragt.

Castiau was te vermoeid om de pogingen van *Leleux* langer te ondersteunen; deze neemt dus een ander arbeider mede en de bak gaat weder naar beneden. Deze keer werd er voor de oogen van *Leleux* nogmaals een slagtoffer door den vloed weg gevoerd. Zijn medgezel, verstijfd van schrik dringt om naar boven terug te keeren en weigert zijn leven verder te wagen. Doch *Leleux* daalt voor de vierde en vijfde reize in de groeve. Twee werkers, door wanhoop verbijsterd, reiken dwars door den stroom, om zooveel te eerder den bak te bereiken, doch worden terstond door den afgrond ingezwolgen. Gelukkiger was *Leleux* met eenige anderen, die hij redde, niet tegenstaande de kracht van het water verdubbelde. Doch nu ook kon hij zien de gansche uitgestrektheid van het gevaar, waaraan hij zich echter nog naals vrijwillig ging blootstellen, niet meer ontveinzen. Hij drukte den bestuurder op het hart, dat hij eene oude moeder had, wier eenige steun hij was, en dat hij dus, als hij bij eene nieuwe poging bezwijken mogt, verzocht, dat men aan haar een jaarlijksch onderhoud verstrekken zoude. Dit werd hem beloofd, en nu daalde hij welgemoed tot in eene diepte van twintig ellen beneden het water. Hier vond hij acht en twintig mijnwerkers, die zich reeds als tot een zekeren dood hadden voorbereid. Hij nam deze vier aan vier in den bak en bragt ze zoo bij verschillende reizen allen boven. Eindelijk waagde zich de onverschrokken man tot de diepte van vijftig ellen beneden het water, en genoot nu de voldoening ook de laatste werklieden uit het vreesselijkst doodsgevaar te hebben verlost.

Er bestaat, op het kalkaardig terrein van Pollet, aan den oever der Talrise een put, waarvan tot nog toe de diepte onbekend was. Er liepen allerlei vertellingen omtrent het inwendige van dezen put onder de bewoners der streek, vertellingen die niet vrij waren van bijgeloovige vrees, doch tevens dat nut hadden, dat men zich in de nabijheid der gevaarlijke plaats niet waagde. —

Maar op den 2^{den} Mei 1830 speelde de kleine *Estelle Philie*, omtrent zeven jaar oud, op een heuveltje kort bij de gevaarlijke opening. Het kind valt en verdwijnt in de diepte. Een ooggetuige meldt het ongeluk aan de moeder, die weldra in vertwijfeling bij de gevreesde opening de handen wringt.

Daar komt een buurman *Nicolaus Clemence*, Scheepstimmerman, om de ongelukkige moeder hulp te bieden. Hoewel 52 jaren oud, en vader van een talrijk huisgezin, bindt hij zich een touw om het lijf, en laat zich in den put nederzakken. In het begin maakte de naauwheid der opening het hem uiterst moeijelijk. Op eene diepte van 50 voeten, vreesde hij te verstikken en liet zich ophalen. Doch na een oogenblik beraadslaging, drijft hij alle bijgeloovige vrees van zich, en besluit op nieuw neder te dalen. Op de wijze der Schoorsteenvegers, werkte hij zich met de rug en knieën, door de naauwe opening, niet zonder gevaar, om door den val van steenen, en groote stukken krijt gekwetst te worden. Op eens houden de naauwe wanden van den ingang op, en draait het touw zoo snel in het rond, dat hij geheel duizelig wordt. Daarenboven bevondt hij zich in volstrekte duisternis. Echter na lang roepen, hoort hij eenmaal de kleine flaauwelijk antwoorden, en dit geeft hem moed om zijne pogingen verder voort te zetten.

Inmiddels hielden zij, die boven aan den ingang stonden, *Clemence* reeds voor verloren. Hij had belast het touw te vieren, tot dat hij door trekken, het teeken van ophalen zou geven. Reeds waren er ongeveer 140 voeten van het touw afgeloopen, en drie kwartier uurs al voorbijgegaan. Eindelijk toch gevoelde men een schok. Men haalt het touw in, en nu komt *Clemence* boven, het kleine meisje met zijn ligchaam tegen de nederstortende steenen beschermende. Het kind was een weinig bezeerd,

maar had nergens eene ernstige wonde. Zij was op eene zachte aarde gevallen, alwaar zij, na eens geantwoord te hebben, in een staat van verdooving geraakt was; *Clemence* zouden haar dus in de duisternis waarschijnlijk niet eens gevonden hebben, had hij haar niet in het rondtasten met den voet aangeraakt.

De brave *Clemence*, die met zoo veel moed dit kind gered heeft, was reeds om eene dergelijke daad, met een zilveren eerepenning bekroond, en acht personen vereeren hem als den redder van hun leven.

De vreesselijke put is terstond, op last van het Bestuur toegedempt.

(*Boekzaal.*)

Vondelingshuizen.

Het is meer gezegd en niet te ontkennen, dat eene kwalijk begrepen' liefdadigheid, zij moge schijnbaar haar doel bereiken, dikwerf slechts ondeugden kweekt, en jammer en onheil brengt over die maatschappij zelve, wier geluk zij zich ten doel had gesteld. Dat althans, ten gevolge van menige weldadige inrigting, slechts een grooter kwaad voor een minder in de plaats treedt, bewijzen wederom de nasporingen van den Heer VAN GOUROF, een lid van den *Russischen* Staatsraad, die, zoo men zegt, te *Parijs*, een belangrijk werk in het licht heeft gegeven, over de vondelingshuizen te *Petersburg*.

Volgens zijne opgave, zouden er, gedurende de laatste 20 jaren der vorige eeuw, van de 100 vondelingen, in *Rusland*, nooit minder dan 85 het leven hebben gelaten; en ofschoon dat getal sedert tot 80 is verminderd, blijft die uitkomst nog altijd schrikbarend, als men bedenkt, dat de sterfte der kinderen in *Europa*, over het algemeen, slechts 23 van de 100 bedraagt.

De vondelingshuizen, waar de ongelukkige slagtoffers van een zwak oogenblik voor de vrucht harer ongeoorloofde liefde eene heimelijke schuilplaats vinden, is, volgens sommigen, een middel tot voorkoming van kindermoorden; terwijl anderen daarentegen beweren, dat juist die gunstige gelegenheid, om straffeloos eenen misstap te verbergen, het getal der schuldigen noodwendig moet vermeerderen.

Te *Berlijn*, intusschen, waar geene vondelingshuizen bestaan, berekent men de kindermoorden op vier en negentig 's jaars: in evenredigheid met de bevolking dier hoofdstad, zouden er in de vondelingshuizen (die van *Petersburg* tot maatstaf genomen), niet minder dat vijf duizend dooden zijn geweest.

Te *Dublin* behouden van de honderd vondelingen slechts vijf het leven, en van de zes honderd kinderen, in het gesticht te *Kassel* opgenomen, blijven er slechts negen en dertig over. Welk een schrikkelijk denkbeeld! De allerbloedigste veldslag kan zoo vernielend niet zijn!

Zoo moeten we de statistiek te hulp roepen, om ons de verregaande verdorvenheid der menschen in al hare naaktheid te vertoonen, en ons van de noodzakelijkheid eener onverwijlde voorziening te overtuigen.

In de regementen van de Keizerlijke garde te *Petersburg* vindt men nagenoeg twee duizend negen honderd vrouwen, die, door elkander genomen, slechts twee duizend acht honderd en veertig kinderen hebben, en dus minder nog dan één voor iedere vrouw: maar onder die 2,840 kinderen zijn 2,100 jongens, en slechts 700 meisjes; en toch, de geboorte der kinderen van het vrouwelijke en van het mannelijke geslacht staat als 15 tot 14: er zijn dus ruim 1,500 meisjes te weinig: wat is er van geworden? Bedroevend en onteerend voor de menschheid is de oplossing van dat vraagstuk: de kinderen van het mannelijke geslacht bij die regementen hebben regt op eene *ration*, en, later, ook op eene geringe soldij, waar de meisjes nooit aanspraak op kunnen maken.

In *Frankrijk* telt men 300 vondelingshuizen, en jaarlijks vermeerdert het getal der vondelingen. Waartoe dienen ze dan? In sommige landen, waar zulke gestichten niet bestaan, zijn de kindermoorden daarom niet talrijker; doch men hoort er niet, zoo als in *Frankrijk*, van handwerkslieden, die, ofschoon hen geene behoefte kwelt, hunne kinderen toch naar het vondelingshuis zenden, alleen om van het kindergeschreeuw ontslagen te zijn, hetwelk zij zeggen niet te kunnen verdragen. Buitendien, het voorbeeld is verderfelijk, en als ieder, in dier voege, te werk gaat, beschouwt men zulk een gedrag, ten laatste, als iets eenvoudigs en natuurlijks, omdat het algemeen aangenomen is; wanneer daarentegen dat middel, om zich van zijne kinderen te ontslaan, niet meer voorhanden was zouden vader of moeder, liever, wat vlijtiger arbeiden om hen te voeden, dan tot eene misdaad besluiten, die de wet straft.

Over het algemeen genomen, schijnt het dus, in het belang der zedelijkheid en van de maatschappij, hoogst raadzaam, zulke instellingen af te schaffen, die de ontucht aanmoedigen en het misdrijf bescherming verleenen.

(*Iris.*)

DAMEET EN ZIJN VROUWTJE.

Dameet had een ondeugend wijf,
Die staâg met knorren en gekijf
Hem kwelde, ja zelfs dorst te lijf
Met klappen.

De sukkel had geen rust of duur.
Het werd hem eindelijk te zuur. —
Eens waren ze, in het avonduur,
Aan 't wandlen.

Zij ging al grommende aan zijn zij'.
„ Hoor, vrouwtje!" barst hij uit: „ ik lij
„ Te veel; en wat verliest ge aan mij? —
„ 'k Wil sterven!

„ Ik sprong zoo graag hier in den stroom;
„ Maar vroomheid houdt mijn' wil in toom.
„ 't Is zelfmoord, boutje, dien ik schroom:
„ Dáár zit het.

„ Zoo gij in gunst me een handje boodt,
„ Wat waart gij goed! Één enkle stoot,
„ Dan val ik in der golven schoot —
„ Weg ben ik!

Hier — bind me de armen eerst aanéén,
„ Dan ga 'k naar onder als een steen;
„ Ik mogt — bekroop de schrik mijn leên —
Eens zwemmen."

Zij knevelt hem uit al haar magt.
„ Zoo, lieve!" zegt hij, „ nu met kracht
„ Een fermen duw: dan glij ik zacht
„ Naar onder.

Zij neemt een loopje, en op een draf
Komt ze aan; — hij schuift wat zijlings af,
Daar stort ze waarlijk zelve — paf!
In 't water.

„ Ach, manlief, help!" gilt de arme vrouw. —
„ Ik kan niet," roept hij, „ door dat touw;
„ Het zit te vast. O bittre rouw!
„ Daar gaat ze."

(*Naar het Engelsch.*) G. H. NAGEL.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 17 dezer, de Nd. Am. Brik *Levant*, Kapt. Peter Swenson, naar *Gloucester*, lading: 294 vaten Malassie.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het snelzeilend gekoperd Tweedeks Fregatschip *Wilhelmina en Maria*, Kapt. J. J. Bart. Adres bij J. L. Gellée. — Sluit 28 Februarij.

Naar Rotterdam:

Het snelzeilend gekoperd Fregatschip *Piet Hein*, Kapt. Wm. Turnbull. — Adres bij J. M. Samson. — Sluit 12 Maart.

Naar Boston:

De Nd. Am. Brik *Cadet*, Kapt. Grover. — Adres bij de Wed. van Praag.

Naar Cayenne.

De Fransche Schoener *l'Aurore*, Kapt. M. Giamio. — Adres bij J. M. Samson.

ADVERTENTIEN.

(5751) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-*, *Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zullen op Woensdag den 26sten dezer, des namiddags ten *vier* uren, ter voorschreven Kamer, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek doen verkoopen:

De Slaaf, genaamd FRANS, bekend in het Slaven-register op den naam van D. C. S. VAN EIJCK.

Alsmede onderscheidene *GOEDEREN*, gered uit den Brand van 3 op 4 September 1832, waarop de Eigenaren hun regt niet hebben doen gelden.

Paramaribo, *den* 19 *Februarij* 1834.
C. A. FISCO,
2de Commies.

De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-*, *Kuratecle en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen op Woensdag, den 26sten dezer, ter voorschreven Kamer, publiek doen verkoopen:

Diverse Meubelaire Goederen; Mans- en Vrouwen Kleederen, enz., enz.; aankomende de *desolate* Boedels: JAN van BERANGER; HENDRIK JOHANNES VAN EYCK; AUGUSTUS van VAN OMMEREN; THOMAS PEAKE; ABRAHAM FERNANDES; J. DOORNIK; MOZES ARON POLAK; FREDERIK JOHANNES WERNER; W. F. RENZELL; PIETER HEIJMANS; ELISABETH SUSANNA van JOOST van NIEUW AMSTERDAM; MARIANNA MOZES LEVIJ, wed. JUDA COERLAND; ROZETTA van BRUIJNING en JANSIE VINCKE.

Van alle welke Boedels geen genoegzame Goederen zijn gevonden om Crediteuren te kunnen oproepen.

Paramaribo, *den* 19 *Februarij* 1834.
C. A. FISCO,
2de Commies.

Op aanstaande Zaturdag den 22sten dezer, zal de gewone *exercitie* met de BRANDSPUITEN no. 1 en 2 plaats hebben, des morgens ten *half zes* uren.

Paramaribo, 18 *Februarij* 1834.
De Opperbrandmeester,
H. G. ROUX.

(9472) De Ondergeteekende, door het COLLEGIUM MEDICUM alhier, als HEELMEESTER geadmitteerd zijnde, heeft de eer ter kennis van Heeren Planters te brengen, hij als zoodanig de practijk op het Etablissement *Patientie*, in rio *Cottica*, (aldaar tot dusver door den Heer H. R. VAN NIEHOFF waargenomen,) zal uitoefenen; recommanderende hij zich bij deze, in HunEds. gunst, belovende van zijne zijde, alles te zullen aanwenden om het vertrouwen, hetwelk zij in hem zullen gelieve te stellen, zich waardig te maken; — hebbende hij voormelde Heer H. R. VAN NIEHOFF, bij behoorlijke *procuratie*, de waarneming zijner belangens alhier opgedragen.

Paramaribo, 20 *Februarij* 1834.
H. N. W. RIJKE,
Heelmeester.

(5849) Den ondergeteekende verwittigd het geëerde Publiek, dat hij bij eene acte gepasseerd, de Procuratie op de Heer S. B. KLEINE *herroept*.

Paramaribo, *den* 20 *Februarij* 1834.
J. C. HARTMAN.

(5749) D. JONGENEEL, geb. SCHMIDT, is voornemens voor een korten tijd, de Kolonie te verlaten.

Ter Drukkerij van FUCHS & Co.